NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2448

MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ BẢY 16 MAI 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3674

HANOI

	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Mọi nơi trong xứ	6$00	3$00	1$30
Các nước về Bưu-liên	8.00	4.00	1.50
Các công-sở	8.00	4.00	1.50
Sáu tháng	6.00	3.00	1.30
Ba tháng	5.50	2.75	1.00
Một tháng	5.00	2.50	0.50

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỘC
Administrateur gérant : NGUYỄN V LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ngày kỷ-niệm sinh-nhật của bản-báo

Ngày giờ thấm thoắt, chẳng bao lâu mà cái tờ báo bé-nhỏ này ra đời cũng đã được mười ba năm nay rồi; mỗi một lần sinh-nhật lại một lần kỷ-niệm, bấm đốt ngón tay lần này kỷ-niệm sinh nhật nữa là lần thứ mười hai; thật là:

Trải bao năng bãi mưa ngàn,
Đã già già sọc đã gan gan lì.

Nhưng nghĩ cái thân-phận làm một tờ báo ở nước ta, có cái phương-châm mà không biết làm sao thì hành, có cái chủ-nghĩa mà không biết làm sao quán-triệt, có cái lòng thành sốt sắng, một cái hoài-bão quốc lợi dân-phúc mà không biết đến bao giờ hiện ra sự thực được một vài phần, không khéo cũng thành ra:

Giã-tràng xe cát biển đông,
Nhọc-nhằn mà chẳng nên công-cán gì.

Mỗi lần sinh-nhật thì lại như mình tự cân vặn với mình, mình tự hỏ thẹn với mình, mình tự bực tức với mình, mình tự than thở với mình rằng: thêm năm thêm tuổi, thấm thoắt người không mấy lúc mà già, mà cái phương-châm của người đã thi-hành được tí gì chưa, cái cỏ người dát, cái hoạng người khô, cái bút người cùn, cái mực người cạn, mà cái cỏ ấy, cái họng ấy, cái bút ấy, cái mực ấy phỏng đã có giúp cho dân cho nước được chút gì phúc lợi chưa? Đọc câu phong-rao : Năm năm tháng tháng ngày ngày, chờ chợ đợi rày rày mai mai, già sọc đầy mà ích chi ! gan lì mãi mà làm gì! Trời ơi! sống lâu được mấy đợi ngày sông trong. Nói tuổi mà thẹn, lấy thọ làm lo, mỗi một lần kỷ-niệm là một lần chép lỗi ghi sầu cho mình vậy. Ôi ! lỗi mình mình biết, sầu mình mình hay, đem cái lỗi đó mà kể với ai, vạch mối sầu ấy mà giải cùng ai mà còn khua môi múa mép làm gì, chuốc mắt vài cột báo-chương cho nhàm tai độc giả.

Phải, nghĩ đi thì thế thật, song nghĩ lại thì cái sầu ấy không thể không giãi cùng quốc-dân biết, mà cái lỗi ấy cũng không thể không kể cùng quốc-dân hay; ấy chính vì mỗi lần kỷ-niệm sinh-nhật là một lần ghi sầu chép lỗi của mình mà lại phải có mấy lời phi-lộ ở trước quốc-dân, mong quốc-dân cũng chia với mình một mối sầu mà gắng giúp cho mình bớt được một phần lỗi vậy.

Cái sầu của một nhà làm báo là cái sầu gì? Mà cái lỗi của một nhà làm báo là cái lỗi gì? Như trên kia đã giải, cái sầu ấy chẳng là sầu vì nỗi phương-châm mình chưa thực hành được, chủ nghĩa mình chưa quán-triệt được mà cái hoài bão quốc-lợi dân-phúc chưa thực biện được tí gì đó ư? Một nhà làm báo biết bổn-phận chỉ lấy thế làm một cái sầu canh-cánh không quên, tức cũng chỉ lấy thế làm một cái lỗi rất nặng cho mình không thể suy-nguỵ được, từ chối được. Mà thử nghĩ cái sầu ấy có phải cái sầu riêng của nhà làm báo đâu. Cái công việc chính đáng của nhà làm báo là chỉ có một điều đạo-đạt tình ý của quốc-dân, trù tính phúc lợi của quốc-dân, mở mang quyền lợi của quốc dân, khu trừ tệ hại của quốc-dân, dọn đường hay đường lối mà dắp đường dở đường xấu của quốc-dân; cái hi-vọng của mình tức là cái hi-vọng chung của cả quốc-dân; cái hi-vọng ấy mà đạt được ra thì là cái vui chung cho mình và cho cả quốc-dân, mà cái hi-vọng ấy không thành thì cũng là cái sầu chung cho mình và cho cả quốc-dân đấy. Quốc-dân với mình đã có cái quan hệ cùng vui cùng buồn như thế, thì làm cho được cùng vui mà tránh cho khỏi cùng buồn, mình không trông cậy vào quốc-dân thì trông cậy vào ai được; mình đạo-đạt một cái tình ý của quốc dân, cần phải có cả quốc dân cổ-võ về cái công ý đó; mình trù tính một việc phúc lợi của quốc dân, cần phải có cả quốc-dân tán thành về việc phúc lợi đó; mình mở-mang một cái quyền lợi của quốc-dân cần phải có cả quốc-dân lo khoảng trương lấy cái quyền-lợi đó; mình khư khư một điều tệ hại của quốc-dân, cần phải có cả quốc-dân lo chừa bỏ lấy cái tệ hại đó; mình dọn đường hay đường tốt, đắp đường dở đường xấu của quốc-dân, cần phải có cả quốc-dân gom vào mỗi người một tay một chân mà xúm nhau lại về một cái sự nghiệp công-cộng đó: nếu mình có thể trông cậy vào quốc-dân được như thế thì công ý của cả quốc-dân tất một ngày một thêm kiên-cố, phúc lợi của cả quốc-dân tất một ngày một thêm tăng tiến, quyền lợi của cả quốc-dân tất một ngày một dân rộng-rãi, tệ hại của cả quốc-dân tất một ngày một dẫn giảm bớt, sẵn đường hay đường tốt để đón rước cả quốc dân noi theo mà những đường dở đường xấu kia cả quốc-dân mình không ai lầm lạc nữa, vậy mình còn việc gì đến lỗi; mình còn có lỗi là còn phải trông cậy vào cả quốc-dân bổ cứu họa may mới có bớt được lỗi mình.

Than ôi ! mấy ngàn năm dân-tộc, mới mon men vào cõi văn-minh, ba vạn dặm non sông, còn lắng-đắng trên đường tiến-hóa, sầu mình còn dài, lỗi mình còn lắm, sầu này không giãi với quốc-dân thì giãi cùng ai, lỗi ấy không kể với quốc-dân thì kể cùng ai. Mỗi lần kỷ-niệm sinh-nhật này là một dịp giãi sầu kể lỗi với quốc-dân, mong quốc-dân chia cái sầu ấy cùng mình mà gắng giúp cho mình bớt một vài phần lỗi vậy

T.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 15 Mai 1925

Việc chiến-tranh ở Maroc

Buổi sáng hôm nay, quan quân Pháp bắt đầu đánh đuổi địch-quân ở nơi Didane.

Quân Rifains đào hầm kiểu tối tân mà thủ-hiểm.

Quan quân Pháp đánh ở đâu cũng thắng lợi nên đã đánh đuổi được địch quân Rifains ra khỏi bản quán nơi Didane. Địch-quân chạy về miền bắc, thì bị các đội tàu bay đuổi đánh.

Quan quân Pháp đánh giặc là cả, mà chiếm được xứ Azdour, cùng mấy đồn khác.

Quân Rifains tổn hại nhiều.

Tướng Niessel đi tàu đến Casablanca.

Nước Nhật với Trung-hoa

Nước Nhật định đến tuần lễ sau thì đổi bộ sứ-thần ở Bắc-kinh lên làm bộ đại-sứ. Quan đại-sứ thứ nhất là M. Yoshibaya.

Tại hội Vạn quốc

Cuộc hội nghị về sự kiểm tra việc buôn bán khí giới bàn về cái vấn đề quá-vãng.

Ông đại-biểu nước Thổ xin rằng khi giới gửi đến các xứ nhập cảng mà có giấy của các xứ xuất cảng nhận thực, thì khi quá-vãng các nơi nên đỡ cao tự do đừng khám xét.

Cái vấn đề chỉnh tệ bằng vàng ở nước Anh

Thượng nghị-viện nước Anh ưng đặt lại chỉnh tệ bằng vàng.

Tin Trung-hoa

Tịch-ký gia-sản đảng Trực-lệ

Mới đây Lý-cảnh Lâm đốc quân Trực-lệ (Lý về cánh Trương-tác-Lâm) có xin tịch ký gia sản tám người thủ-hạ về đảng Trực-lệ như Ngô-bội-Phu, Vương-thừa-Mân, Vương-hoài-Khanh, vân vân. Lý nói cuộc chiến-tranh ở Sơn-hải quan năm ngoái phí tổn 7.000 vạn đồng, quân lính ở ải một vạn người và bị thương hai vạn người, cái họa cần đều bởi tám người ấy mà gây ra. Bọn ấy ăn của dân không biết bao nhiêu mà kể để bàn Tào-Côn lên làm tổng-thống, cái cần ấy là lấy ở dân mà ra; nay bọn ấy thất thế ẩn trốn ngay vào ở tô giới, thì hễ mà hưởng phú quí an nhàn, thiên hạ đàn lại có lẽ nhưu tha được, vậy tôi vì lẽ muốn chấn chỉnh cho những gia đình một vạn người chết trận và hai vạn người bị thương lấy quyết xin đem hai phần ba gia sản của những kẻ ấy để làm tiền chẩn tuất. Hiện tôi đã đặt hội ủy viên tra xét gia sản của bọn ấy, nếu bọn ấy biết điều, tự đem số hai phần ba nộp đi thì thôi, không thì phải đàng đến bình phạt.

Chưa quyết không để cho thể được. Lý lại nói: ta xét nước Trung-hoa mấy năm nay cái họa chiến tranh cứ dai dẳng mãi, đều bởi bọn chính khách lấy quỹ rồi mà ra. Lần đầu thế thì giờ trăm phương nghìn kế bọn một của dân cho đầy rải tật tham về bạn, lúc thất thế liền vào ngay các tô giới nhờ sức người ngoại bảo hộ, nên chúng cứ được tự do mà hưởng hết cách sung sướng, nhà cao cửa rộng, vợ đẹp lẫu non, mà nhân dân thì vì chúng mà khổ sở lắm thân không biết bao giờ mà nói cho cùng. Hiện Lý đã tự đến các lãnh sự trong tô-giới Thiên-tân xin xét rõ sự ấy và giúp sức cho. Nghe đâu công-sứ Nhật tỏ ý cự tuyệt về việc ấy.

Học-sinh với quan giáo-dục tổng-trưởng

Vì quan giáo dục tổng trưởng là Vương-cửu-Linh tự chức về Vân-nam nên Chương-sĩ-Chiêu là tư pháp tổng-trưởng kiêm nhiệm các việc ấy. Chương lên nhận chức liền trù tính cải kế hoạch cải thiện giáo-dục ở Bắc-kinh là lập tâm nhà học quốc lập làm một nhà tổng hợp đại-học. Ngoài nhà đại-học lại đặt ra việc nghiên cứu, ai nhiên cứu được cái gì thành hiệu sẽ tặng học vị bác-sĩ. Các viện giáo thụ hiện thời đều nhất loạt bãi chức cả, dùng phép khảo thí, ai khảo thí được mới lại cho phục chức, các học-sinh cũng dùng cách ấy mà lấy vào. Chương lại cấm chỉ các học-đường ấy không được dùng chữ bách thoại nữa. Khi tiu ấy tuyên truyền ra các giáo-chức và các học-sinh đến ở tỉnh phận đôi, hết sức công kích Chương.

MỘT NGƯỜI CON GÁI MƯỜI LĂM TUỔI PHÁT MINH ĐƯỢC MỘT VIỆC VỀ HÓA-HỌC

Năm 1893 một nhà hóa học Pháp tên là Muller có tìm được một thứ thuốc nổ chất bột gọi tên là iroi. Thuốc ấy nhẹ lắm, động mó vào là nổ ngay. Một nhà hóa-học khác tên là Laurent lại nhân công việc của ông Muller mà cải lương lại cách chế iroi cho được hoàn hảo. Sau ông lại tìm cách làm cho chất ấy tan thành chất lỏng để dùng làm động lực, lúc mạnh có thể bắn súng đại bác, lúc yếu thì để quay máy ô-tô. Ông thí nghiệm đã mấy năm, mà cũng nghĩ ra được cách gì, vì làm khi làm tan được chất iroi, thì chất ấy lại giảm mất sức mạnh đi. Sau ông xét ra tất cần phải có một chất làm tan được iroi, mà trong chất ấy lại có thân mới có cơ được việc, nhưng chưa nghĩ ra tìm đâu được chất như thế. Trong khi ông thí nghiệm hết chất nọ đến chất kia, thì có con gái của ông tên là Irène Laurent làm tay 15 tuổi thường vẫn xem ông làm việc. Một hôm cả nhà ăn cơm xong, cô trông em trai có nhai đương ngon ngủ, cô ngồi ra một cái ỷ bay liền hỏi cha:

Này cha, sao cha không dùng đường mà làm cho tan chất iroi, trong đường có chất thán đấy mà. Ông thân sinh ra có cười mà đáp: Trong đường có thán thật, nhưng dùng không được, vì chất iroi gặp đường sẽ đóng chân mà lắn xuống dưới.

Cô đáp: không chắc cha ạ, con sẽ thử xem.

Ông thân sinh bảo cô thế, rồi cũng không lưu tâm đến việc ấy nữa. Đến hôm sau cô đem một ống thủy tinh có một chất nước vàng cho ông thân sinh ra cô xem và nói:

Này cha, con đã tìm thấy chất làm tan được chất iroi rồi mà ở dưới đây lọ chẳng thấy lắng cặn chi cả.

Ông Laurent lấy làm ngạc nhiên, ông cầm lấy cái lọ xem, và hỏi cô là bắt điều này đến điều khác, thì ông mới rõ rằng con mình vì không biết hóa học mà tìm được một việc rất mới về hóa học. Từ đấy ông nhân việc của cô tìm được, mà chính đốn lại cái cách chế thuốc mà lắn đinh cải liu pha thuốc rồi lại chế một thứ máy riêng ám cho chất iroi thành chất lỏng lấy bỏ ra trong hơi để dùng cho máy phát động ô-tô. Ông thí nghiệm mấy tháng trời hiện đã chế được thứ thuốc nổ cải lỏng, tùy ý muốn cho sức mạnh yếu thế nào, cũng được, dùng một số ít bằng nửa dầu xăng, mà lại mạnh gấp hai lần, dùng cho máy phát động nào cũng được, mà lại không làm nư hỏng các máy phát động, chất ấy ông đặt tên là iroline, chất iroline nước Pháp có thể muốn chế ra bao nhiêu cũng có, vì các nguyên liệu ở nước Pháp có đủ cả. Chỉ thành giá tính ra chỉ độ 5 hay 5 xu một lít, chất này chế được nhiều tại nước Pháp không cần phải mua dầu hỏa của các nước nữa. Đó thực là một việc phát minh rất quan-trọng cho nước Pháp vậy. Một nhà bác-học đã từng xem xét chất iroi nó có nói:

Chất iroi re là một chất lỏng sắc vàng, hơi xanh xanh, hơi nhầy nhầy, không có mùi, không có vị. Chất ấy là một thứ chất nổ lỏng, ánh sáng mặt trời, hơi hơ, hoặc sự cọ động không có ảnh hưởng gì đến chất ấy. Người ta đã một cái ống đựng 5 milligrammes radium vào trong nước iroline mười hai giờ đồng hồ, mà chất radium không bị biến đổi một tí nào cả.

Nước iroline lỏng không bén lửa. Khi nào nó bốc thành hơi, thì chất ấy mới nổ. Nay muốn đem chất iroline đó ý trong ống máy phát động ô-tô thì phải đem đổi cho nó thành hơi, mà muốn làm cho iroline hóa thành hơi, thì phải đốt máy phát động cho nóng, rồi bắy cho chất iroline chảy vào. Vì vậy lúc máy mới chạy thì chạy bằng dầu xăng, đến khi máy phát động đã nóng, mới cho iroline chảy vào.

Khiêu nhà chuyên-môn đem chất iroline thí nghiệm vào một cái máy 40 mã-lực, thì mọi việc đều được như ý.

Không những ông Laurent đem chất ấy thí nghiệm về các máy phát động, ông lại dùng chất ấy mà đốt một cái ô-tô Dolge 25 mã-lực, đi khắp các nơi, đường giải ngót 5000 kilomètres.

Ông tính ra một nửa lít iroline, được việc bằng một lít dầu xăng. Đi từ Paris đến Dieppe ông tính ra mất 5 quan iroline, và 20 quan dầu. Xe chạy được 100 kilomètres, mà máy phát động vẫn nguội. Chất iroline không làm nư hỏng các máy chất nào.

MÁY PHÁT ĐỘNG ĐỐT BẰNG THIÊN-HOA-PHẤN

Mới đây khoa học hàn-lâm-viện mới xét một cái máy phát động dùng than tan vụn đốt lên làm động lực. Máy này kể ra phát minh đã được một thế-kỷ. Nhà phát minh ra máy phát-động ấy là ông Nicéphore Niepce, tức là người phát minh ra ngành nhiếp ảnh. Người chế tạo ra máy ấy là M Clerger là một nhà kỹ-sư trứ danh, tổng sự trị bộ hàng kông hãy giờ.

Cái máy hàn-lâm-viện xét hôm ấy, là một cái máy giản-tiện làm bằng một cái ống vại, ở trong có một cái tuốt trên, chạy đi chạy lại được. Người ta bỏ trước sáng hoặc thiên-hoa-phấn (soudre de lycopode) vào cái ô chứa hơi trong vại ấy, rồi cho điện vào cho cháy, xem như đốt thuốc súng nổ, một đồng thiên-hoa-phấn chạy thì nào mạnh hơn, sau nghiệm thấy khi thuốc súng nổ, thì cái sức đẩy thời đi được 1m phân là cùng, đến khi thiên-hoa-phấn cháy thì cái thời đẩy đi độ 30 hay 40 phân.

Trong năm 1808 ông Niepce nghĩ ra thứ máy phát động đốt than vụn để lấy động lực ấy, ông có bán nên dùng thiên-hoa-phấn đốt cho máy chạy. Ông lại có bàn nên trộn than với nhựa mà đốt cho máy phát động chạy nữa.

Xưa nay cũng nhiều người chế ra máy phát động đốt than tán vụn để làm động lực, nhưng đốt thẳng than vụn thì cũng bao lần máy bị đẩy ghét hỏi không chạy được nữa. Nhưng đốt thiên-hoa-phấn thì trò tàn hẳn như không có tí nào, nên mới có thể dùng để đốt trong máy phát động mà không hư hỏng gì cả. Ông Clerget thấy thí-nghiệm được hoàn hảo như thế định chế hẳn một cái máy phát động đốt bộ phận, mà dùng thiên hoa phấn đốt lên làm động-lực.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Xin quí-báo làm ơn chỉ bảo cho tôi một điều sau này: Tôi làm thủ-bạ làng Đ. Nguyên tổng tôi có người con gái năm nay 24 tuổi, chửa hoang với một người,ước chừng đã có mang hơn bốn tháng, nhưng bố thị ấy không gả cho đứa tư-tình với thị, lại gả cho người khác, nay đến bảo tôi trước-bạ giá thú, thì tôi nghĩ khó trước quá vì trước bạ cho đứa hư-hỏng, nếu được độ 5, 3 tháng nó đẻ, thì sẽ khai sinh không hợp với sổ giá-thú.

Sau nay đứa trẻ con ấy đẻ ra, không biết là con ai, thì bắt cho là họ gì? nếu cho theo họ người dân-ông hứng bượm ấy, thì đứa bé ấy không phải là con, sợ sau nay có người khai nhận thì bắt làm thế nào? vả lại tôi đã có ơn hồi quan huyện tôi, người con gái cũng nhận là chửa buộm trước khi chưa lấy tên hứng bượm ấy, nhưng bố thị bắt phải lấy tên hứng bượm, thị cũng phải tuân lời bằng lòng, khi tôi làm giấy hỏi quan huyện tôi, thì quan huyện tôi hỏi tên hứng bượm ấy, nó lại vu cho tôi đòi tiền không được, mà đem trình, quan tôi cũng không truyền bắt cho tôi thế nào, để đến nỗi rắc rối tôi thôi hơn một tháng.

Cứ ý tôi thiển nghĩ: cho cho thị ấy đẻ, đã trước bụ sinh đã, xong rồi có muốn lấy tên hứng bượm kia, bấy giờ sẽ trước bụ giá-thú, thì có thế đã trước.

Vậy xin việc này quý-báo chỉ bảo cho tôi được biết, người chủ hôn là bố thị ấy đối với pháp-luật thế nào, người hứng bượm ấy có lẽ nhận được đứa con ấy không? mà việc trước bạ khó khăn ấy, thì làm thế nào? Kính xin quý-báo làm ơn chỉ-bảo cho, tôi có được đội ơn làm lắm.

TRẢ LỜI. — Vì đã biết mười mươi là người con gái kia chửa hoang thì người thủ-bạ cũng không có phép từ chối không biên vào sổ giá-thú được. Thà bố chỉ biết đối bên lấy hứng bượm có đến trình thì biên vào sổ, thế mà thôi, còn việc ấy các thì không việc gì đến mình.

Khi nào người con gái kia đẻ ra, con ra mà đến trình thì hãy giờ thế nào lại có việc gì vào sổ sinh sau, không việc gì đến mình phải lo rằng đứa bé ấy là con bố nó hay là con người khác, không việc gì phải lo rằng hai việc vào sổ có hợp hay chẳng hợp. Biên tên và họ nó là gì thì cứ theo như người đến khai mà biên, vì thực sau này có người đến nhận thì cũng không việc gì đến thủ-bạ.

Sau này khi đứa con đẻ ra mà cha nó không đi khai thì đã có mẹ nó hay là người nhà nó khai (Dân-luật ta, điều thứ 18). Thế-bạ cứ lời người ta kê mà nhà sổ thì ai dám cho mình là gian-dối. Mà muốn chắc chắn thì khi họ đến khai sinh, ở viện cả người làm chứng nữa (như là hương-hội, lý-trưởng).

CÁCH-TRÍ VỚI TÍN-NGƯỠNG

Một nhà bác-học nước Anh có kể câu chuyện sau này :

Mấy năm trước đây, tôi đang ở Ấn-độ, các đồn thổ-sản-vân bảo rằng hôm ấy có nhật-thực, tôi bèn đến viện thiên-văn ở Bombay để xem cho rõ. Đến đấy tôi gặp một nhà thiên-văn-học Ấn-độ, học tập theo các phương pháp Âu-châu, ông giảng giải cho tôi mọi lẽ về việc nhật-thực một cách cẩn thận phân minh. Đến đúng lúc nhật-thực thì tôi thấy ông ta với vàng chạy cầm dùi trống thắng cánh đánh mấy hồi. Tôi hỏi ông làm gì thế, ông ta nói đó là để cứu cho mặt giời, theo như tục dị truyền của tổ tiên. Tôi bèn nói lin như thế thực là vô lý, ông ta đáp:cách-trí với tín-ngưỡng mỗi đường một khác, không thể lấy con mắt chung mà xét được.

HÀI ĐÀM

Ai mất nhất ?

Mùa hè tới nơi, nực chuội cả người lên, mà đã nực thì nực cả mọi người chứ có riêng ai mất nực mà còn hỏi mất nhất ? Hay là những người ngồi trên sập gụ cạnh quạt máy thì mất nhất chứ gì - Không phải! Nhưng cũng có những người mất nhất mà đến cả lạnh ngắt đi nữa. — Vậy thì ai ? — Có lẽ là những người lắm tiền, vì hơi đổ gì lạnh lắm... lạnh tơn nước đá kia mà...

Cường-Sỹ

VĂN UYÊN

Sư cụ

Hễ phải quân đời tự thuở xưa,
Cà-sa tha thướt đến bây giờ !
Hỏi ai nông tỉnh mộng khí khuya [sớm,
Tiếng mõ chiều hôm lác gió mưa.
Tế độ xót thương người khốn khó,
Pat-ri dưỡng-dục kẻ ngây thơ.
Thậm ngày niệm niệm câu kinh kệ,
Sinh phật cho đời khỏi bến mơ.

Đức-thọ, Phạm-đình-Bân,

Mừng con bạn lấy vợ

Mừng nay hương lửa đẹp duyên ưa,
Chúc tuổi xuân xanh thế mới vừa.
Tiếng mõ chiều quyện sang tiếng hát,
Cỗ đèn mời rượu tiếu nức hương đưa.
Nối Hà tức lấy nhời minh thệ,
Sông Thái sâu thêm nghĩa bạn bè,
Đó họ Cẩn Trần cùng phỉ nguyện,
Cuộc vui lứa lấy mấy ô-tô.

Hà-thành, Nguyễn Quỳnh.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12

Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thanh
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	33 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	15	00
nhì, —	14	15
ba, —	13	60
Thóc hạng nhất, —	9	00
Bắp nếp —	10	10

Giá bạc. — Kể từ ngày 15 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **10 f. 75.**

Tàu sang Pháp lại đổi ngày — Tàu *Bangkok* mang thư sang Pháp đến ngày thứ ba 18 mai hồi 8 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 17 mai.

Đến ngày chủ-nhật 17 mai tại nhà Bưu-điện Hanoi sẽ mở một *Guichet* phụ từ 8 đến 10 giờ.

Quan Toàn-quyền đi Hải-dương. — Đến thứ bảy 16 mai, quan Toàn-quyền Monguillot sẽ xuống Hải-dương xem một cái nhà thương ở phố Kinh-môn mới dựng xong, tiện làm thì trích ở số dự-toán các xã.

Cái ý kiến hay ấy là do quan phủ Nguyễn-hữu-Thu khởi xướng ra. Nhà thương này tất là ích lợi cho nhân dân các vùng quanh đấy nhiều lắm.

Cứ xem cái ý-kiến của quan phủ Thư đã xướng khởi đó thì biết rằng số dự-toán các xã hễ khéo biết quản-trị và sau này các dân xã đều đân cũng cải-lương cả thì làm được biết bao nhiêu công việc hay. Ai cũng biết rằng việc cải-lương là việc quan Monguillot rất lưu ý đến trong khi ngài còn làm chức thủ-hiến Bắc-kỳ.

Hội-đồng chính-phủ. — Hội-đồng chính-phủ kỳ hết thường đến ngày 24 tháng này sẽ họp tại Hanoi. Các quan chức và các nhà đại-biểu Cannông và Thương-mại các xứ cũng 22 hay 23 này thì đến Hanoi cả.

Chức Đốc-lý Hanoi. — Bản-quán được tin đích xác rằng Cufah-pau đã định cử quan cai-trị Dupuis cong-sứ Tuyên-quan làm Đốc-lý Hanoi thay quan Đốc-lý Eckert nay mai về Pháp ngỏi.

Đã có LỤC-MẪU-ĐƠN thứ 1.. 0$ 28
LỤC ANH-HÙNG-NÁO trọn bộ.

Hội đồng bảo-hộ. — Hội-đồng bảo-hộ Bắc-kỳ đã họp tại phủ Thống-sứ ngày thứ năm 14 mai hồi 9 giờ sang do quan thống-sứ Krautheimer chủ tọa.

Các việc hội-đồng đã xét là :

Việc M. Ng-tri-Phương là thầu-khoán xin lấy đá ở Ninh-bình, M. Ng-bội lấy đá ở Hà-nam.

Việc M. Ng-đắc-Châu xin nhập tịch dân Pháp.

Việc làm giấy hợp-đồng mua một cái bất động sản của Mme Vve Lê-tại Nga và một cái của Mme Trần-thị-Nhỏ ở Hanoi cho công sản.

Việc tăng tiền ưu bổng.

Việc M. Vesser xin lấy đá ở Quảng-yên.

Việc M. Tissot xin khẩn một khu đất ở Chapa.

Việc lấy lại giấy phép đã cấp cho công-ti mỏ than (Société française des charbonnages du Tonkin) được ở đất công.

Việc gia thêm hạn cho phép M. Saintard được lấy đá ở Ninh-bình.

Việc sửa đổi lại luật đi đường ở Bắc-kỳ.

Việc đánh thuế các xe máy.

Việc sát nhập các làng Bang-đong và Kouei S'ou ở châu Vi-xuyên (Hà-giang vào chân Bắc quang (Hà-giang).

Việc công-ti Sosony xin ở một khu đất của công sản.

Việc làm tờ hợp-đồng nhượng điện khí tại Hanoi.

Muốn bán một cái xe đạp trẻ con (10 tuổi) còn tốt lắm.
Hỏi tại số 42, Boulevard Sambetta.

VI ĐI XA MÀ BẢN

Hỏi tại số 42, phố Félix Faure Hanoi

Xe ô tô «Staderacker» 6 Cylindres 18 mã-lực, còn tốt lắm 7 chỗ ngồi (hai ghế xếp) rất nhiều đồ phụ-tùng sau bánh mới — Máy hãm mới — Accumulateurs mới — Máy bơm nước xăng Zénich — Thực là một dịp rất tốt.

Giá bán : 2500 đồng.

Phòng Thương-mại Hanoi. — Phòng Thương-mại Hanoi đã họp tối hôm qua hồi 9 giờ. Trong các vấn đề xét tại kỳ họp thì hội có hỏi đến việc có nên cho đân bà buôn bán cũng được ứng cử làm hội viên Thương-mại hay không. Hội xét xong, bàn không nên.

Máy bay Ý-đại-lợi. — Độ trước trong báo đã đăng tin tàu bay Ý sang Đông-phương, thế mà đi lâu nay không thấy ai nước gì cả, mãi ngày hôm qua mới có tin rằng phi-tướng Francisco de Pinedo đã tới Cocanada (Ấn-độ) ngày 11 mai, định đi sang Úc-châu, Phi-luật-tân và Nhật-bản.

Cái phong-trào Nam tiến trong xóm Bình-khang. — Canyến tàu *Chili* chạy đi Saigon hôm qua, nghe nói có một tiểu-đội chị em trong các xóm tình-toàn đi cùng lớp nghiệp vào Saigon, có mấy người, cả thảy đứng mộ cũng chừng đi vào bọn. Hỏi ra đâu có một nhà buôn người Bắc là chủng nhóm tiếp cái mối hàng kiếm được ma lại là một thứ hàng mới lạ xưa nay đất Lục-châu chưa từng có ai làm trước thì có thể chiếm được độc-quyền, thật là một dịp danh-nghiệp rất tốt, nên mới xuất vốn ra bốn ngàn đồng bạc, cho mấy người cai về nắc mộ mấy em vào.

Khách Lục-châu vốn có tiếng là bào-phà nhất trong ba kỳ, sự ăn chơi khoái lạc kể đã không cùng, nhưng cũng chẳng bảy giờ mới được thưởng cái tuổi cao nay là một, chị em vào đây tha hồ đắt hàng, mà lệ thường cung ít cầu nhiều, của kiếm gia lạ, càng cao, giá xướng nát cước có phần khá hơn ngoài Bắc ta nhiều, điều đó không còn phải bàn nữa rồi.

Chỉ khuyên nhà buôn nào doanh cái nghiệp đó nên giữ cho toàn vẹn cái nền nếp phong-nhã của nghề hát ả đào ta, chớ nên giờ hết ngón lấy liệu mà làm cho nghề phong-nhã trở nên nghề thô-bỉ; lại khuyên chị em vào đấy nên ngẫm-nghĩ về cái trách-nhiệm tiên-phong cho cả cảnh quân-thoa ngoài Bắc đi cư lập nghiệp trong Nam, đừng có làm điều gì ô-tiện xấu xa mang tiếng sau này cho cả cảnh; sau cũng xin ngỏ với các bậc làng chơi trong Lục tỉnh nên biết thưởng cái thú chơi này một cách phong nhã như các danh-nhân cao-sĩ ta chơi ả-đào trước, chứ đừng có mê mẩn đời lẫn lóc đá mà để có cái lụy gia bại danh tàng về sau vậy.

Khoản tiền vào sổ thọ. — Những thí sinh các kỳ thi nào có lệ phải nộp tiền vào sổ (droit d'inscription), nên biết rằng hễ có đưa trình các giấy biên lai của kho bạc phát cho và có chữ quan coi-trị đầu tỉnh hay là quan chánh tòa bẩm lá Thống sứ ký thì mới được ứng thi.

Ái-tín. Bản-quán được tin buồn rằng M. Nguyễn-tài-Dương, nguyên ký-lục tòa Đốc-lý Hanoi, hiện nay là một nhà đại-thương trong thành-phố, mới tạ-thế tại quê xã số 44 phố hàng Gai, ngày 14 Mai 1925.

Đến 8 giờ sáng chủ nhật 17 Mai 1925 thì sẽ cất đám, an táng tại địa-phận làng Bạch-mai.

Trong dịp buồn rầu này bản-quán xin có lời kính viếng ông và chia buồn cùng quí quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi chẳng may gặp sự buồn rầu, xin cáo phó để các cụ, các quan, các ông, các bà biết cho rằng: lương-quân, thân-phụ, nhạc-phụ, tổ-phụ chúng tôi là :

Ông NGUYỄN-TÀI-DƯƠNG

Hưởng thọ 62 tuổi

tạ thế ngày 22 tháng tư tạ là 14 Mai 1925 tại số nhà 44, phố hàng Gai, Hanoi.

Đến 8 giờ sáng chủ-nhật 17 Mai 1925 tức là ngày 25 tháng tư ta sẽ làm lễ an-táng tại làng Bạch-mai.

Vị vong-nhân : Đinh-thị Mai
Cô-tử : Nguyễn-văn-Chức vợ và các con
Nguyễn-văn-Quế vợ và các con
Nữ-tử : Nguyễn-thị-Lan
Nguyễn-thị-Đào
Tế-tử : Phạm-lê-Thu vợ và con
Đồng kính cáo

TỐI HÔM NAY
Tại cinéma Pathé
HANOI
La Vivante Epingle
Đại bi-kịch phi hài-kịch rất hay
! ! ! ! !

Học-trò đi xem trường máy bay. — Chiều hôm qua các học-sinh trường Trung-học Albert Sarraut có đến xem trường máy bay ở Bạch-mai, được các nhà chuyên-môn ở đó và các thầy học giảng nghĩa cho rất minh bạch tỉ mỉ là một bài học rất có ích vậy. Vì thử các học-sinh trường ta cũng lần-lượt được đi xem cả thì chẳng lấy làm mừng lắm ru ?

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có mấy lời trân-trọng cảm tạ các cụ, các ông, và các bà đã có lòng thương mà đến hỏi thăm, gửi giấy chia buồn cho đồ phúng và đi đưa đám thân-mẫu và tổ-mẫu chúng tôi ngày 13 Mai vừa rồi.

Trong khi tang-gia bối-rối, có điều gì sơ suất thì xin các cụ, các ông và các bà thứ lỗi đi cho.

Cô ái tử : Nguyễn-đăng-Chung buôn bán
Nguyễn-đăng-Kính chủ sự Bưu-điện Ninh-bình
Nội tôn : Nguyễn-đăng-Chiêu Trưởng-tộc
Nguyễn-đăng-Sinh thamtá tòa Thương-chính Hanoi
đồng gia quyến bái tạ.

Thuyên chuyển. — M. Nguyễn-thừa-Viễn từ kỳ hạng tư tại phủ Toàn-quyền nay đổi đi lòng sự tại tòa Lãnh-sự Vân-nam thay M. Nghiêm-mạnh-Phác thư ký hạng nhất lại đổi về phủ Toàn-quyền.

Ngoại số tiền lương, mỗi tháng M. Viễn lại được phụ cấp là 30 đồng.

Ân thưởng hội-tinh. — Các viên chức tòng sự tại ngạch Ngân-chính có tên sau này được thưởng :

MM. Phan-chí-Thiện, thư-ký thượng hạng hạng nhất, đệ ngũ đẳng Cao-miên long bội-tinh (Chevalier de l'ordre Royal du Cambodge).

Nguyễn-huy-Thọ, thư-ký thượng hạng hạng nhì, đệ ngũ đẳng Việt-Nam long bội-tinh (Chevalier du Dragon d'Annam).

Trần-quốc-Bình, thư-ký thượng hạng tam hạng ba, đệ ngũ đẳng Việt-Nam long bội-tinh (Chevalier du Dragon d'Annam).

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI NỔI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương binh đệ ngũ đẳng Bảo-đảo bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập), Huế.
Ngoại khoa, bệnh-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 16 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHƯNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22.
GIÂY nói số 209

Hết cả rồi. — Nhiều ngài ở xa gửi thư và giấy thép về báo-báo để mua về cuộc đánh số « Lập đài kỷ-niệm các chiến-sĩ trận-vong ». Hiện tại bản-báo và các cửa hàng lớn tại Hà-thành đều hết cả, không còn một vé nào. Vậy xin các ngài đã gửi tiền về cho bản-báo thì hãy bình tâm một hai bữa nữa, bọn may ở các nơi xa không bán hết gửi về trả, thì bản-báo xin mua giùm hộ các ngài.

Ngạch cô đỡ. — Cô Ng-thị-Xuân-cô cỡ thực-thụ hạng ba ở Hà-đông, được nghỉ dưỡng bệnh một tháng.

Ngạch tòa sứ. — M. Đặng-đình-Duyệt, đã trúng tuyển kỳ thi chức tùy-ký tập sự niên bổng 350 đồng sau bỏ đi lòng sự tại tòa sứ Bắc-kạn.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montes
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CẢ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, cứ ăn 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm
Giá mỗi lọ : 0$ 60
油肝丸
Quan Bốc to Bi-cô-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nói thường, sốm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng nhi trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Đào, số nhà 33, Hanoi Say nói 314.
Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Xe dụng nhau. — Hồi 10 giờ hôm 14, chiếc xe ngựa chở hàng của nhà Sylla Aoziani do Ng-v-Chung cầm cương đi đến góc phố Bourrin và đường Quan thành thì dụng phải cái xe nhà của M Miecz. Chỉ xe bị tung bông xoàng, song không việc gì đến ngựa.

Bọn du-côn ở Hà-thành. — Hồi 8 giờ rưỡi tối hôm qua 14 mai, tên bếp nhà ông phán Đ.., ở phố hàng Bông ra máy gánh nước, không biết vì cớ gì bị 4 tên lạ mặt chực đánh. Song tên ấy chạy được về tới nhà lại bị ngay một đứa đi xe đạp đuổi theo, xô ụ vào lận nhà mà tát tên bếp. Lúc M. Đ... vừa ở trên gác xuống, thết người nhà đóng ập cửa lại và hỏi duyên cớ làm sao. Trước tên ấy còn hoa chân múa tay, tự xưng là *đội con gái*, thấy tên bếp nọ ra máy nước gạco gái thì đánh, sau tỉ fy M. Đ.., hỏi đến giấy chứng chỉ và thẻ tây thân đe rằng nếu tên ấy không đưa ra sẽ giải xuống Cầm thì hãy giờ nó mới cuống lên. Gớm ở Hanoi bây giờ lắm thứ du côn thật, hết cướp giật thì đến gánh nước ở ngoài máy, lại đến cắp xông cả vào người ta mà hành hung.

N. lại cảo.

(Làm trong khổ ba, cột thứ hai).

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo : gần nhiều bức thư có việc gì viết thư đến bản-quán, thì cho biết mấy số in ở từ giấy gói bọc, hoặc là giới cho bản-quán cái giấy quảng cáo, để xác nguyên bản để tiện tìm kiếm. Kẻo cảo người thường nay lại tên vẫn tắt, hoặc thấy qua không cho đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết gì mà trả lời.

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hải-đầu dẫn mọi người vào sau sự phòng thì thấy *Tống-giang* đầu bù tóc rối, phóng tầm đầy ở xung quanh *Đài tôn* cùng bọn công-sai bước vào, *Tống-giang* hỏi rằng :

— Chúng bay là người ở đâu ?

Đài-tôn giả-cách quát to lên mà rằng :

— Trói cổ nó lại !

Tống-giang trợn mắt, đứng dậy đánh vung tán-tiu, rồi miệng lẩm-nhẩm nói :

— Ta là con rể đức *Ngọc-hoàng thượng đế* đây ! Nhạc-phụ ta sai ta đem mười vạn thiên-binh đến để giết cho hết giống người *Giang-châu* chúng bay. *Diêm-la đại-vương* đi tiên-phong, *Ngũ-đạo tướng-quân* làm hậu-tập. Ta có một chiếc kim-tiên, nặng hơn tám trăm cân. Ta phải giơ tay giết họn khốn-nạn cuồng bay mới được !

Bọn công-sai nói :

— Người này nguyên là một đứa điên-rồ, ta còn bắt nó làm gì !

Đài-tôn nói :

— Phải đấy ! Âu là ta hãy về bẩm với quan phủ, nếu ngài truyền cứ bắt, bấy giờ ta sẽ lại đến

Sài-cửu trị-phủ đang ngồi tại trên công-đường, đợi xem tin tức thế nào thì thấy *Đài tôn* cùng bọn công-sai vào bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-nhân ! *Tống-giang* nguyên là một đứa điên-rồ, miệng nói lẩm nhẩm, phóng nỗ vung cả xung quanh, khắp người nơ bẩn, không thể chịu được, vì thế chúng tôi không dám bắt về

Sài-cửu trị-phủ còn đang định xét hỏi đầu đuôi thì *Hoàng văn-bính* ở phía sau bình-phong chạy ra mà bẩm rằng :

— Đại-nhân chớ tin lời nói ấy. Xem giọng văn chữ viết thì người này quyết không phải là một kẻ điên-rồ. Hắn đóng dùng kế để lừa dối ta, cứ cho bắt về. Nếu hắn không đi được thì khiêng mà đem về đây.

Sài-cửu trị-phủ nó :

Phải đấy !

Nói xong, lại truyền bảo *Đài-tôn* rằng :

— Dẫu sao mặc lòng, các ngươi cũng cứ bắt về đây !

Đài-tôn vâng lệnh, lại cùng mọi người thẳng tới lao-thành, bảo *Tống-giang* rằng :

— Việc không xong rồi, đại-huynh đành lấy chịu đi một phen vậy.

Chúng dùng một cái phèn tre khiêng *Tống-giang* đưa về phủ *Giang-châu*. Bọn công-sai giải *Tống-giang* vào. *Tống-giang* nhất định không chịu qui lạy, cứ trợn mắt nhìn *Sài-cửu* trị-phủ mà mắng rằng :

— Mày là đứa nào mà dám cả gan đòi bắt ta. Ta là con rể đức *Ngọc-hoàng-thượng-đế* đây. Nhạc-phụ ta sai ta đem mười vạn thiên-binh đến để giết cho hết giống người *Giang-châu* chúng bay. *Diêm-la đại-vương* đi tiên-phong, *Ngũ-đạo tướng-quân* làm hậu-tập. Ta có một chiếc kim-tiên, nặng hơn tám trăm cân. Chúng bay muốn sống thì tránh cho xa, kẻo ta làm cho phải chết hết.

Sài-cửu trị-phủ thấy vậy, không biết xử ra thế nào. *Hoàng-văn-bính* lại nói với *Sài-cửu* trị-phủ rằng :

— Xin cho đòi quản-đinh, sai-bát và bài-đầu đến, hỏi xem người này có chứng điên rồ từ khi nào đến, bấy là bày giờ mới phát chứng điên-rồ. Nếu bảy giờ mới phát thì tất là hắn giả-dối.

Sài-cửu trị-phủ phán rằng :

— Đại-huynh nói rất phải !

Nói xong, truyền đòi quản-đinh cùng sai-bát đến hỏi thì hai người lấy khi nào dám nói dối, phải bẩm thực rằng :

— Khi người này mới đến, không thấy có chứng điên-rồ, chỉ đến bây giờ mới phát ra vậy.

Sài-cửu trị-phủ nghe nói, bèn hầm hầm nổi giận, truyền bọn công-sai cùng nọc *Tống-giang* ra đánh. Thương thay *Tống-giang* bấy giờ bị đánh, thịt nát máu dầy. *Đài-tôn* trông thấy, lòng riêng những ngậm-ngùi, nhưng không thể dàng kể chi mà giải-cứu cho được.

Tống-giang lúc đầu còn lắm-nhẩm bọ đau nói đấy, về sau bị đánh đau quá, bất-đắc-dĩ mới phải thú-nhận rằng :

— Thật quả trong khi rượu say, trót dại viết càn, chứ không có chủ-ý chi cả.

Sài-cửu trị-phủ truyền lấy tờ cung của *Tống-giang*, rồi bắt đem thứ gông tử-tù nặng hai mươi nhăm cân, đóng gông *Tống-giang* giam vào trong ngục. *Tống-giang* bị đánh đau quá, không thể cựa-cuy được nữa, chúng phải không bỏ vào trong ngục tử-tù, may nhờ có *Đài tôn* sai người trông nom và đưa cơm nước tử-tế.

Sài-cửu trị-phủ lại mời *Hoàng văn-bính* vào nhà trong, rồi ân-cần cảm tạ mà rằng :

— Nếu không nhờ có cái cao-kiến của đại-huynh thì cố lẽ tôi bị chúng lừa dối.

Hoàng-văn-bính lại nói :

— Dám bẩm đại-nhân ! Việc này không nên chậm-trễ, phải mau mau viết một phong thư sai người tiến Kinh, báo cho quan thái-sư ta biết, để tỏ ra rằng đại-nhân đã càng đáng được một việc lớn có quan hệ đến vận mệnh nước nhà. Quan thái-sư muốn để sống thì ta bỏ vào tù xe, sai người giải Kinh, hay là ngài sợ trong khi đi đường có xảy ra sự gì lo-ngại chăng thì nên chém ngay tại đây để trừ một cái đại-họa. Thiên-tử nghe được tin này, tất cũng phải mừng lòng.

Sài-cửu trị-phủ nói :

— Đại huynh nói thật có lý. Hôm nay tôi định viết một bức gia thư sai người tiến Kinh, thì thế nào cũng xin tư tiết cái công-trạng của đại-huynh, để thân-phụ ngài tâu lên thiên-tử thăng bổ cho đại-huynh đi coi-trị một nơi địa-phương nào cho được sang hưởng sự vinh-hoa phú-quí.

Hoàng văn-bính cảm tạ mà rằng :

— Chúng tôi bao giờ cũng phải nương nhờ dưới bóng đại-nhân, cái ơn sâu ấy dẫu kết cỏ ngậm vòng chưa đủ báo-đáp.

Sài-cửu trị-phủ theo lời *Hoàng-văn bính* viết một bức gia-thư, rồi đóng dấu cẩn-thận. *Hoàng-văn-bính* bèn rằng :

— Có tiện người nhà làm phúc nào, đại-nhân hãy nên sai đi.

Sài-cửu trị-phủ nói :

— Bản châu đây có một viên tiết-cấp, tên gọi *Đài-tôn*, hẳn là biết đường pháp thân-hành, một ngày có thể đi được tám trăm dặm. Nếu ta sai hắn tiến Kinh thì chỉ trong tuần-nhật, đã về tới đây được.

Hoàng-văn-bính nói :

— Nếu được nhanh-chóng như vậy thì hay lắm.

Sài-cửu trị-phủ truyền người nhà dọn tiệc ở nhà hậu-đường để khoản-đãi *Hoàng-văn-bính*. Ngày hôm sau, *Hoàng-văn-bính* cáo-từ *Sài-cửu* trị-phủ, trở về *Vô-ni-quán*. *Sài-cửu* trị-phủ sửa soạn hai cái tin-lang, xếp những kim-châu bảo-bối vào, niêm-phong rất cẩn-thận.

Sáng hôm sau, gọi *Đài-tôn* vào nơi hậu đường mà dặn rằng :

—Ta có chút lễ-vật và một phong gia-thư đưa về đinh quan thái-sư ở *Đông-kinh* để mừng ngày lễ sinh-nhật năm 15 tháng 6 này của thân-phụ ta. Nhật ký đi gấp lời nơi, chỉ có nhà-ngươi mới đi kịp được. Nhà-ngươi chớ quản-công khó-nhọc, nên vì ta đi gấp ngày đêm, sẽ đem được thư trả lời về đây, ta sẽ trọng-thưởng. Ta đã tính phép thần-tốc của nhà ngươi trong khi đi đường, nhà-ngươi nên một lòng chăm-chỉ, chớ có chậm-trễ, để đến nỗi lỡ việc.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-dào:

● TONIQUE TONKIOIS ●

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo khả tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ và người có trí khôn thì không ai có thể bắt chước!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ trước nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-Định thứ ba, tờ Nội-các phụng tờ châu phê rằng:

Chiếu nay đại-thần phòng cấm MONTÈS qui-đang, có chế một thứ rượu bổ để tăng sức dùng qua rất hay, đáng nên giữ thường, ở nước lạnh phải thì giữ cho qui được phòng chế-tạo để lâu thêm tốt.

Khâm thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bản báo

Hiệu kim-hoàn

昌 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ nết khéo, làm cẩn thận, vững đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽ làm sẵn, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY MỘT SỐ 243

Hiện tôi mở từ năm 1929, kể được 21 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệp tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời phiếu số.

MẬU-THỊNH kính cáo.

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra:

Răng nay thành - trạch đổi - dào, tươi ra đã khắp.

Các câu đối:

Nhớ trước quân-ân thấm-thía, để lại còn lâu. — Đợi buổi hoàng triều thu-thả, quan đến chưa xong. — Nói thuở thần-lưu mát-mẻ, mưa xuống chưa đầy

Hoàng-văn-Thụy, Hanoi.

* * *

Từ trước vũ công từng lấy, lưu mãi cảng cùng.

Lưu-khoan-Nhân

Làng Cao-xá, Hà-đông

(1) *Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đối, chứ không phải tập Kiều.*

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông bản Ton*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thủy-tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.

Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 26.

Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thợ và giá, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đèn bấc, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Khóa máy nước. — Quan Đốc-lý có lời ba-cáo cho dân thành-phố biết rằng: các máy nước sẽ bắt đầu khóa không cho chảy từ ngày thứ bảy 16 mai 1925 hồi 21 giờ để sửa chữa ống dẫn nước. Đến chủ nhật 17 mai 1925 hồi 12 giờ các máy lại sẽ mở như thường.

Haiphong ngày 13 Mai 1925

Quan Đốc-lý

L. J. Paquin

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày chủ nhật 24 tháng này tại Haiphong sẽ có cuộc đua ngựa lần thứ 12 Bắt đầu mở từ 15 giờ.

Ngã ô-tô. — Việc này đã được đăng ở số báo hôm qua, nay mới tiếp được tin rõ ràng như sau này:

Ngày 13 mai vào hồi 9 giờ 15 chiếc ô-tô số T. 493 của M Simond là nhà vận-tải, do M Jean Bénard vận lái đi đến đường Chavassieux rẽ vào phố Saigon thì đè phải cô Ng-thị-Lin tức Can, 31 tuổi, buôn chai, nhà ở Xích-thổ, (K ến-an) xe ô-tô chở nặng đang rước mạnh không kịp hãm nên thị Lin bị xe chạy qua người và kéo chạy dài trên mặt đấtước bốn thước tây. Sau xe ô-tô hãm được, có người vực thị Lin dậy thì thấy khắp mình mẩy có nhiều vết thương nhưng chỉ sầm, máu chảy lênh láng. Lập tức đưa thị Lin vào nhà thương điều-trị thì đến trưa đã thấy tỉnh, may ra không can gì đến tính mệnh.

Còn người vận lái xe ô-tô thì sở Cẩm đã lấy căn-cước và làm biên-bản để hậu xét về việc vô ý để xe đè người.

Tường đổ Hồi 10 giờ sáng ngày thứ tư Trần-thị-Quất 40 tuổi, buôn bán nhà ở phố Sadi-Carnot, ở nhà số 40 phố Metz đi ra bị một bức tường xây ở gần đấy đổ vào người, chân và tay trái phải vài vết thương xoàng, thị Quất đã vào nhà thương để bước thuốc ngay lúc bấy giờ.

Đẻ rơi. Ngày hôm kia vào hồi 17 giờ, Ngô-thị Mùi 23 tuổi ở số nhà 149 Maréchal Foch đi đến đường Coavassieux thì trở dạ đẻ rồi đẻ rơi trên lề đường một đứa con trai. Người ta đã cho đưa thị Mùi và đứa bé vào nhà thương.

Mất trộm. — Trần-v-Hợp ở phố Maréchal Foch có đơn trình rằng một người đàn bà lạ mặt vào nhà lấy mất ít quần áo giá 39 p. 20 rồi đi đâu không rõ.

Giải ra tòa án. Trần-văn-Biều 25 tuổi làm phu nhà ở phố Paul Bert bị ngờ ăn cắp một cái hòm của Hoàng-thị-Xuân, bán cá, nhà ở phố Maréchal Pétain số 11: Trần-thị-Kỳ cái, 60 tuổi và Trần-thị-Nga 37 tuổi đều ở cả Hàng-kinh ngờ ăn cắp muối của kho sở Thương-chính; — Nai duy-Em 21 tuổi thợ kim-hoàn ở phố Chavignon bị thưa là bội-tín với tên Ng-xuân Quang buôn bán ở số nhà 70 phố Đường-rát; — Ng-v-Chi 22 tuổi nhà ở Lạc-viên ăn cắp hộ tiêu và hai hộp đồ ăn của tàu « Tonkin »; — Ng-thị-Cách 45 tuổi bán rau nhà ở Andương mang 50 kilos gạo ăn cắp; — Ng-v-Tuấn tức K ều 22 tuổi làm nghề kéo xe nhà ở Gia viên bội-tín 1 đồng của tên Ng-văn-Bát và Vũ-v-Lượng cùng làm công việc xe P. P. H. — Trần-hị Pháp 56 tuổi ở Đông-khê bị thưa là ăn cắp gạo.

Tất cả ngần nấy tên phải giải ra tòa án để xét nghị.

Gữ máy nước lấy tiền. — Cuối đường Belgique, trước cửa trại khổ-xanh có hai cái máy nước, sao lại có hai người ngồi giữ hai cái máy nước ấy, để bán cho bọn gánh nước lấy tiền. Những đầy tớ các nhà đến lấy, thì chẳng không cho lấy, bắt phải giả tiền, cứ mỗi gánh là một xu, nếu không có thì chúng không cho lấy. Có một đôi khi, những đầy tớ hàng phố đã đến trình với các thầy đội ở bót gần đấy mà sao chúng lại càng tự do.

Chúng lại dam nói ra miệng rằng: chúng đã bao rồi, bắt kỳ ai lấy cũng phải trả tiền, không thì không được lấy, tể sinh sự thì họ đành Vì thế cho nên bọn đầy tớ cứ phải xin tiền chủ để mua. Ô nay! Bọn nào dám công nhiên làm càn thế, mong rằng quan sẽ xét tới cho.

Một người hàng phố lại cáo.

NAM-ĐỊNH

Tủng làm liều. — Hôm 12 tây vừa rồi, có hai chàng công-tử ăn vận chỉnh tề đi nhòn nhơn ngoạn cảnh chùa Cuối ở phố Đinh hữu nhân thấy ở trên chùa có bà cái đài bằng đồng của nhà chùa để đó, mà trong chùa vắng không có ai, hai chàng thấy món bở mới giở ngay cái thủ-đoạn hèn mạt ra, thủ ngay vào trong áo, K i hai chàng đang vào cuộc, bỗng có người ở chùa chạy vào, hai chàng thấy động vội vàng vứt xuống ù té chạy, người nhà chùa thấy vậy mới tò hoán lên thì lân bang kéo ra đông mới tóm được một chàng, còn chàng kia cắm đầu cắm cổ cút một mạch. Ngay lúc bấy giờ lính tuần cảnh chợt đi đến liền mới ngay chàng vào sàn lim nằm mát. Nhưng còn chàng kia thế nào cũng tóm được nốt, lười trời tránh sao được

Sau hỏi ra mới biết 2 chàng này cũng con nhà gia thế, bởi sự ăn chơi quá độ, tiền đã cạn nên mới ra nỗi làm càn.

L.-Ng.-L. lai cảo.

ĐỒN-VÀNG (Phủ-Lạng)

Mượn nghề chữa gà kiếm ăn. — Chỗ Đồn-vàng là một nơi của rừng trên bến dưới thuyền, có châu ấy, có k èm lắm, lại thêm cả cái chợ gọi là chợ Vàng, các lái ở vàng xuôi lên ở đó để buôn bán gỗ nứa cũng khá đông, phong cảnh rất là ngoạn mục, buôn bán rất là sầm uất, song chỉ hiềm trong bọn lái gỗ đó có hai tên chỉ lợ sự buôn bán bề ngoài, song chủ tâm chúng chỉ kiếm ăn ở nghề cờ bạc bợm đĩ, chúng cũng biết sự sốc địa là sự nghiêm cấm, nên chúng bày ra sự đánh bài, song bài là có lẽ lại to hơn sóc đĩa Đó thực là cái mối hại cho dân vùng này, mong rằng quan trên sẽ lưu tâm đò xét mà trừng trị cho.

S. L. lai. cảo.

PHỦ-LÝ

Mất trộm ở nhà thờ. — Đêm 11 rạng ngày 12 vừa rồi, mấy đứa gian nay cửa sổ vào nhà thờ ăn trộm mất mấy cái bình sứ và mấy tấm phủ bàn ở trên bàn thờ. Hện đương đò xét cho ra tên thủ-phạm và các đồ mất trộm.

THÁI-NGUYÊN

Cái nạn ô-tô. — Ngày 11 mai, chiếc ô-tô số T. 2370 của M. Lorrant là tại địa sở Lục-lộ Bắc-kạn, do chauffeur Huỳnh công-Tại cầm máy, đi o Hanoi lên Bắ-kạn, khi tới đường Borgais Desordes thì đụng phải một cậu bé tên là Ng-văn-Nhân, 7 tuổi, nhà ở phố Đông-mỹ. Cậu bé phải mấy vết thương ở mũ, đã lập tức đem vào nhà thương để điều trị,

(*Xem trang thứ tư*).

VIỆC LÀM PHÚC BỐC NHỮNG MỘ ẨM HỒN Ở GẦN CHÙA CHÂU-LONG

(*Tiếp theo*)

Quan chánh Đốc-lý Hanoi cho 30 p; là lần thứ hai, M. Phạm-Quỳnh chủ-bút *Nam-phong* 50 p; Bà Ng-thị-Nam, 65, hàng Cót 1 p; Bà Lê-Đông-Ân, 12, cửa Bắc 2 p; MM. Đức-Phương, 21, hàng Dầu 10 cái tiền, Đông-lợi, 31, hàng Cân 1 p; Trần-văn-Trinh, 30, hàng Bè 1 p. 50; Lê-ngọc-Tường, 28, hàng Cót 1 p; Quảng-lợi, hiệu Đông-tân thôn 3 p; Quảng-tường, hàng Bạc 3 p; Thế-hưng 2 p; Thành-đạt, hàng Bồ 2 p; Ông Sinh-Lợi, hàng Bông 20 p; Lê-thị-Nga, hàng Lược 3 p; Bà Bà, hàng Mành 0 p. 50; Bà Châu-Bình, 41, cửa Nam 5 p; Bà Đỗ-Thận hai, 20, hàng Da 10 p; Bà Larrive, 84, hàng Trống 2 p; Bà Quý, 81, hàng Khay 2 p; Bà Quảng-Thái, 131, hàng Bạc 5 p; Ông và bà Trần-thị-Hai, 47, hàng Đàn 2 p; Bà Ng-thị-Nhàn, 81 Quan-Thánh 5 p;

BÁN ĐẤU GIÁ

Đến ngày 29 Mai 1925 này, tức là ngày mồng tám tháng tư nhuận ta, hồi 10 giờ sáng, tại tòa án Haiphong, phòng Lục-sự sẽ bán đấu giá nhà và đất như sau này:

1° Một cái nhà ở đường Bonnal số 166, Haiphong, có gác, vườn rộng, nhà bồi và nhà bếp riêng, làm trên khu đất rộng 1.099 thước vuông.

Đặt giá là: Mười lăm nghìn (15.000 $)

2. — Ba cái nhà ở Đồ-sơn (gọi là Villa Hargalès) ở bên mặt bể làm cùng trong một khu đất rộng non 2.600 thước vuông, 1 cái không có gác và 2 cái có gác, có nhà bồi và nhà bếp riêng.

Đặt giá: Một vạn đồng (10.000 $)

3. — Một cái trại ở làng Ngọc-hà Hanoi, ở Bách-thảo đi lên (Digue Parreau) rộng 6705 m² 30.

Đặt giá: Ba nghìn đồng (3.000 $)

Ai muốn mua, và cần hỏi điều gì, thì cứ lại tòa-án Haiphong mà hỏi quan Lục-sự M. Persuis thì rõ.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. ● Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng lây trở đi chứ không tính từ ngày mua.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 15 Mai 1925

ĐỒNG ĐÌNH CHỈ DỊ

Tướng rằ g cứu nạn vật linh.
Ngờ đâu nên nghĩa, nên tình, nên duyên

Tích này có cảnh « Đánh-đu » mới chế ra, trông rực rỡ lắm, sửa-soạn rất là công-phu. Có tám bài hát đa, mỗi bài một giọng khác nhau.

Tối thứ bảy 16 Mai 1925

CÁI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Vở chèo cổi lương soạn thành được nhiều điệu hát hay Câu hát mới đặt rất là thâm thúy và có ý vị lắm. Lần này diễn lại đã có sửa đổi lại để nay mai in thành sách bán.

Tin Trung-hoa

Ngày.... tháng..... trà-thị ở Vũ di-sơn có lai-điện như sau này:

Năm nay về thứ thượng-đẳng hương trà bán không có mấy, là vì hiệu Sâm-Mậu đã giao tiền trước, định giá mua cả rồi, cho nên năm nay ở trà-trị chỉ phần-nhiều bán những thứ nhị-đẳng trà.

Các ngài muốn biết thượng-đẳng hương-trà mỹ-vị, xin đến số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

81, phố Tràng-tiền Hanoi.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh nê dùng liều liệu thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol

và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

CÁO-BẠCH

Hiệu TỪ-ĐƯỜNG, ở đường Brossard, gần Câu-tắt, số nhà 28 (Quai Clémenceau) Hanoi.

Cao thuê xe ô-tô, chữa và làm bệ ngồi càng sơn lại, giá tính phải chăng. Lại có xe-lơn chở hành-khách đi Sơn-tây, Trung-hà.

Những giờ xe chạy như sau này:

Hà-nội đi Sơn-tây:	buổi sáng	6 giờ rưỡi,	đến Sơn-tây	8 giờ rưỡi
»	»	chưa 12 »	»	2 »
»	»	chiều 3 »	»	5 »
Sơn-tây về Hà-nội:	buổi sáng	6 giờ 15,	đến Hà-nội	8 giờ 15
»	»	10 »	»	12 »
»	»	chiều 2 »	»	4 »
Sơn-tây đi Trung-hà:	buổi sáng	7 giờ,	đến Trung-hà	9 giờ
»	»	10 »	rưỡi,	11 » rưỡi
Trung-hà về Sơn-tây:	buổi sáng	9 giờ,	đến Sơn-tây	10 giờ
»	»	chưa 12 »	»	1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều gì trở-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.

Chủ-nhân: VŨ-TỪ-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

LÒ SỨ HAIPHONG

Rút xuống 250 đồng

Từ khi Công-ty lò sứ Haiphong của tôi gọi cổ-phần đến nay, được đồng-bào ta hoan-nghênh lắm. Các nhà nhiệt-thành với cái tiền-đồ công nghệ nước nhà; đem cái tài lực ra mà giúp đỡ và vào cổ phần để đông lắm, song có nhiều ngài muốn vào, nhưng mà vì thấy số mỗi cổ phần định là 1.000 $ thì nhiều quá, nên có bàn với tôi. Tôi đã suy nghĩ cân nhắc những điều lẽ, lấy làm phải lẽ lắm và là một cái ý kiến thích hợp với cái trình-độ gọi vốn của bọn ta ngày nay lắm. Vậy trước khi định gọi vốn là 20 vạn bạc, chia ra làm 200 cổ-phần, mỗi cổ-phần là 1.00$ thì nay tôi định lại như sau này:

Gọi vốn là 20 vạn bạc, chia ra làm 800 cổ-phần, mỗi cổ-phần là 250 $

Còn như cần gọi thì nay đổi làm 25 năm, nghĩa là cứ đến đúng 25 năm thì bầy giờ hoặc hội có muốn để lại hay là giải-tán, hay là cổ-đông nào có muốn rút cổ-phần ra mới được theo như lệ luật buôn bán, mà nếu đến hạn kỳ hội còn muốn họp cổ buôn bán nữa, thì bầy giờ lại phải lập hội theo một hạn mới khác.

Có một điều nhiều ngài hiểu lầm trước thấy nói hạn hội là 50 năm, thì tưởng rằng cứ 50 năm thôi mới tính toán chia lãi. Song không phải, thể lệ hội thì bao giờ cũng phải cứ mỗi cuối năm chia lãi một lần.

Nhân tiện tưởng nên nói thêm để các ngài rõ. Sự thâm-trước như vậy cũng lấy làm phải lắm. Vì như tuế thì chắc là sẽ hợp-tuích cho số nhiều người chiết-toán với công-nghệ nước nhà có thể vào phần được.

Nguyễn-văn-Lân

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Ấm cà phê, bằng aluminium poli	4 fr. 50
Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium poli, cán bằng gỗ. Từ số 12 đến số 20.	5 fr. 00
Faitout bordé, aluminium poli, hình tròn	15 fr. 00
Passe bouillon bằng sắt tráng thiếc, cán gỗ	2 fr. 25
Poelon bằng aluminium poli	7 fr. 50
Cối làm kem, hộp mạ thiếc, 2 lít.	95 fr. 00
Kéo bằng thép	5 fr. 00
Dao bổ túi, 6 lưỡi	6 fr. 50

Cuộc thi thơ

Của Noé-tại-Quyên sưu-tầm

MMMCCLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Dão bước sơn-hà lấy dựng trông,
Nhị-thủy được chiều vui nước cả,
Nùng sơn gặp buổi thỏa mây rồng.
Hành-dân nào nức câu văn giáo,
Cối trạch vang lừng tiếng sĩ-phong.
Muốn mở đu-đồ xem cõi đất,
Nho lưu xưa mấy đấng anh-hùng.

Lê-thị-Ngan
Làng Hưng-nghĩa, Nam-định

MMMCCLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cũng bởi ơn nhờ cõ thánh-công,
Cuộn-cuộn nguồn văn tuôn giải Nhị,
Tro tro cột đạo vững non Nùng,
Gió chiều Âu Á càng thêm thịnh,
Mưa sấm xuân thu chẳng chút long,
Cảnh ngưỡng cung-tường từ Lý dựng,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

MMMCCLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải mấy tinh-sương đạo chẳng cùng,
Bờ Nhị cung-tường ghi gốc Lý,
Non Nùng trở đậu nức hương Hồng,
Tây hồ sắc ánh nền văn-đức,
Bắc-đẩu cao trông tượng hóa-công,
Nền cột cương-thường nay vẫn vững,
Đường dân mãi mãi đám xuân-phong.

Chánh hương-hội Đỗ-như-Chuyên
Làng Phù-đức, Bắc-ninh

MMMCCLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cơ chỉ còn ghi trước Nhị Nùng,
Hoa cỏ một màu Trần Lý cũ,
Lâu đài năm sắc Bắc Nam chung.
Trời còn nhật nguyệt vần sao mất,
Đất cỏ tang-thương đạo vẫn không,
Con tạo xoay vần sau lại trước,
Nhờ gương Khổng-Mạnh vẽ non sông,

Cử-nhân, Lê-xuân-Hy
Phong-mục-Trang Thanh-hóa

MMMCCLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu xem như miếu cổ-tùng,
Chói chói thu dương thời bến Nhị,
Cao cao lương mộc gác non Nùng,
Vẽ đồ thiên-địa tay vua Lý,
Mở cõi Đường Ngu cảnh chúa rồng,
Ngự-lãm thơ đề trên đá mới,
Thức mây năm vẻ khói hương lồng,

Lưu-triên-Chước
Làng Chi-phong Thái-bình

MMMCCLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Không sao Khuê vẻ sáng lòng,
Cửa thánh-hiền xưa in dấu Lỗ,
Đường khoa-bảng cũ gội mơn Nùng,
Thờ xem Nam-hải cơn trào dậy,
Còn nhớ Đông-thù chén nước trong,
Hỏi hỏi vân-minh nào thiếu khách,
Chữ văn là vẻ có văn phong,

Lọc-quận Nguyễn-kinh-Nghiệp
22 phố Hữu-mỹ Sơn-tây

MMMCCLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh là đây thờ ghé trông,
Nước cũ nhờ-thư truyền sẵn nếp,
Đất vui đô-hội mở nền cung,
Y-quan hội trải người Âu Á,
Tùng cối xuân chen cảnh Nhị-Nùng,
Nào gặp Khuê-văn ai đứng chủ,
Tao-đàn thử tục vận ca-phong.

Hưng-phú Nguyễn-đình-Long
65 rue du Chivre Nam-định

MMMCCLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Không xưa nay vẫn kính sùng
Nên đạo vững bền chồi gốc Lý,
Cửa nho dăng dạng khói mây Nùng,
Bêu in bia Giám màu pha biếc,
Sao ánh lầu Khuê vẻ đượm hồng,
Hội mới đua xem cùng quan lại,
Chốn vui ai dễ biết đây không.

Nam-nguyễn Kinh-phu-thị
65 quartier de Định-tả Nam-định

(Còn nữa)

Nếu ai mắc phải bệnh tích c Lậu vì giang-mai c đã lâu hay mới, đã nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46 Rue Principale à Đáp-cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bệnh thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 53, phố hàng Bồ và ở Bắc hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán bộ.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thời chẳng cần chi phải CỬ ĂN vẫn an dưỡng trong phòng. Thuốc bước này dễ uống lắm và đã dùng xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các Cửa thuốc đều có bán.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng tứ chi, đau cả dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mới.

Trị bệnh mất mát, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rét phát, làm cho hay ho nặt nặng thuốc này rất đề, vì có mất thêm không cần tốn giọng bao giờ !

Bắt thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MẤT BỘ 1$40

CHÂN-HƯNG

Nhà Đồ bàn đồ vàng bạc thược cổ giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE n° 336 — TÉLÉGRAMME CHANHUNG

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến hiệu, giá bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giáo các khớp xương, lên bã có tuổi mẫn bệ kinh nguyệt rối mà sinh ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim vì huyết sấu, đau thận, bàng quang và bệnh trỹ

Thuốc này cũng là một thứ tiêu độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai mà phát ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xup. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

2050

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酒 補

J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)

Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Mỗi ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每日飯前服一杯

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

11, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

TAM-TÍNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 Nam-định

Hiệu Tam tính có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhiệt, trị bệnh hiệu hà an ấp nên cao, hoàn tán cao đan chế nguyên cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mới lâu đã n uy rõ trong số công phục gia chẩn rằng được hết sinh hành lo, người giàu có lấy phải giá, người nghèo càng qua không tiền tin thuốc cũng cho chữa các bệnh như sau này : đàn ông-phụ tinh, gi tinh, hoạt tinh, anh tinh dương lực không đủ, đau xa kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư sinh bạch đới, hậu sản bước kinh thấy gia liền nhức sinh ra trầm cảm-mạo không đề ba- ra có khang nhuệ, mọc chung đ u bong đau rức kinh nên, ho lao, ban đêm mồ-hôi, tuyệt, khạc huyết, mục nuyết, ho huyết, ỉa huyết, bón nuyết, phong vựng có chứng bất ngờ ra bay, phát nhiệt, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có tăng rầm hay sa tổng mi bắc hiệu chỉ chữa nên giờ thì khỏi mà mỗi tăng ra nữa, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn ra ỉa mỗi chai 5 hào.

Lâu và giang mai bẩn-hiệu chữa khỏi và giải nọc không lên tiêu lại sinh độc như thường mỗi chai 1 đồng thứ 5 hào. Cao ho ong hoàn đi mỗi tăng 5 hào. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trị trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai á phiện ngài nên ăn mang đi lên uống khỏi không đi về đi lâm. Được thư 2 đồng chai 1 đồng, chai con 5 hào, ngài khoẻ ở xa viết thư về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc đi n u ngài muốn thì hoàn giá ngân, ngài gửi c n-de- hiệu xin để nhà ông xét xây M TRẦN MẠC SỬ đu TAM TÍNH-Y QUÁN ở Nam định.

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho dưỡng thể dục và dưỡng đức tính ;

Thực là hại cho sức khỏe :

Thực là ngăn ngại ngày giờ.

Neurinase

Dác ngủ được rồi, không cần kéo lại được nữa.

Thuốc NEURINASE làm cho ngủ ngon.

Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

PHẤN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm sẩy, tiện diệu nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá 0$50

Dùng hai thứ ấy để chịu ngay.

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

THUẬN-THÀNH

Bottier - Chapelier

7, Rue des Cuirs, Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹp, giá cao-su Wood-Milne, đẩy giầy (lacet) nâu, buôn giá bo, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÂN kính mời

Giá giầy ở cao-su đã ở cẩn bản-hiệu, nay cần tính lại giá ở tại n° 7 họ nhiều

Votre intérêt !!

est de vous coiffer d'un bon

CASQUE EN LIÈGE 3$50 & 3$00

COIFFANT LÉGER SOUPLE ÉLÉGANT SOIGNÉ DURABLE

DEMANDEZ CHEZ HAI-CHINH SEUL FABRICANT

2042 74-76, Rue du Pont-en-Bois. — HANOI

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền sở-hữu cả vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền lần được ngay cái sổ vé, và được dự tất cả các cuộc rút số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé Crédit Foncier de France được 3 o/o lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gửi donh-bien và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

cho Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 122, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giả 20 quan, còn thì đóng làm 24 tháng mỗi tháng un mươi quan. Hễ tiền đến, tiền được ngay cái vé, riêng mình có quyền ở-hữu, bỏ vé trong số thì được số tiền. Mình cai cần khó đành đợi một tí, thời hiện chưa thông ngại đến, mà cũ được cho mượn rồi số, tùy được số quyền cả-hàm, một cái vé rồi quí ra mua lợi-tức.

Vé Crédit National mỗi năm sáu kỳ dự cuộc rút số : 15 tor Janvier, tor Février, tor Mars, tor Juillet, tor Août, tor Octobre, tor Novembre

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
2 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số hàng kỳ trong một năm cộng là 30 triệu quan

Bắt đầu từ tháng có được rút số, thì cứ mỗi tháng ngày 20 quan cho đến khánh thành là cả mua Banque de Change et de Crédit de Marseille, lại số nhà 22, đường quai Thành, Hanoi.

Phải hỏi ai nấy theo mẫu đến hoặc ngày 15 Mars 1920.

NGƯỜI MUA ĐƯỢC HƯỞNG QUYỀN CHẮC CHẮN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)